

tationer. För dessa utgöra sammanlagda inkomsterna 1909 kr. 232,438:79, utgifter kr. 54,619:29 och tillgångar öfver skulderna ^{31/12} 1909 kr. 389,081:70. Donationer och fonderadt kapital hafva angifvits för två med tillsammans kr. 113,749:48.

Allmänna Elektricitetsinrättningen, Svartmangatan 9.

Föreståndare: d:r Hj. Hjorth.

Medellösa patienter erhålla mot uppvisande af rotmansintyg kostnadsfri elektrisk behandling, andra betala i förskott kr. 7:— per månad. Kostnadsfri behandling lämnas helgfria mänd., onsd. och fred. 11,30—12,30 e. m.

Drottning Sophias Förening till understödjande af härens och flottans sjukvård, Stockholm.

Beskyddarinna: H. M:t Änkedrottningen. Ledning. En öfverstyrelse och 9 understyrelser.

Öfverstyrelsen: H. K. H. Kronprinsessan, ordf.; själskrifna ledamöter, ordförandena i understyrelserna; dessutom vid årsmöte för 3 år valda medlemmar till erforderligt antal.

Skr. och kassaförv.: kapten P. U. Lagerhjelrn.

Ändamål. Att verka för fyllande af härens och flottans behof i krigstid af sjukvårds- och sjuktransportmateriel; samt att utbildta sjukvårdspersonal, afsedd att i tredstid verka för sjukvården inom de olika landsdelarna med förpliktelse att i krigstid ställa sig till den militära sjukvårdens förfogande.

Ansökan. — tillträde. Medlemmarna äro dels ständiga, dels aktiva, dels passiva. Till ständiga medlemmar nämnas de aktiva, som antingen på en gång eller under årens lopp till understyrelse redovisat 200 kr. Aktiva medlemmar utses af de särskilda understyrelserna och tillställas ett af öfverstyrelsen utfärdadt kallelsebref. Ansökan om inträde må ske genom ständig eller aktiv medlem. Hvarje aktiv medlem åligger att årligen redovisa ett belopp af minst 10 kr. anskaffadt helt eller delvis genom att åt föreningen förvärfa passiva medlemmar, hvilka betala en lägre årsavgift. Aktiv medlem har rätt att själf erlagga hela beloppet. Passiva medlemmar äro de af hvilka de aktiva medlemmarna sålunda uppbära årsavgifter.

Verksamhet. Till föreningens förfogande för sjukvård i fält står ett visst antal sjuksköterskor från Sophiahemmet, diakonissor från Ersta samt s. k. distriktssköterskor, hvilka ställts till förfogande af ett flertal landsting. För dessa anordnas teoretiska och praktiska repetitions- och kom-

pletteringskurser. För alla sköterskorna insättes i vederbörlig pensionsinrättning eller afsättes till pensionsfonden samt erlägges till Sophiahemmet och Diakonissanstalten 25 kr. i pensionsbidrag. På föreningens bekostnad har vid olika truppförband under regementsöfningar tjänstgjort ett antal sköterskor. För en kår af biträdande sköterskor för krigstid (kvinnliga gymnaster) anordnas föreläsningsserier. Till föreningens verksamhetsområde hör äfven sjukvårdskolonnerna, se efterföljande.

Föreningen arbetar dessutom på anskaffandet af allehanda sjukvårdsmateriel samt utrustandet af sjukhus, sjukhuståg och sjuktransportfartyg.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 217,553:64. Utgifter 1909 kr. 40,412:50. Behållning 31 dec. 1909 kr. 177,141:14.

Stockholms Frivilliga Sjukvårdskolonner, Stockholm.

Sekreterarens adress Fleminggatan 22. R. t. 56 67. S. t. 69 79.

Ledning. En centralstyrelse och kolonnstyrelser.

Centralstyrelsen: öfverste Fr. von Heland, ordf.; sysslomannen Albert W. Zetterlund, sekr. och kassaförv.; köpman C. Leidesdorff, materialförv.; stadsfullmäkt E. Forsberg; sjukgymnasten H. Schelin.

Ändamål. Att under krig verkställa transporter af sårade och sjuka samt att under transporten lämna dem erforderlig hjälp och att till sjukhus och därmed jämförliga anstalter lämna personal, för så vidt för sådan tjänst tillräckligt utbildade personer finnas att tillgå, och under fred utbildta personal för transport och sjukvårdstjänst, utöfva samaritverksamhet och att inom Stockholm lämna den hjälp, som vid större folksamlingar och vid olycks-tillfällen kan vara behöflig.

Ansökan. — tillträde. Medlemmarna äro aktiva och passiva. Till aktiva medlemmar antagas efter genomgångna utbildningskurser af hvarje kolonnens styrelse svenska medborgare, som äga lust och fallenhet samt erforderliga kroppskrafter för sjukvårdstjänst. Passiva medlemmar, hvilka inväljas på förslag af de aktiva, äro de, som genom penningemedel understödja kolonnens verksamhet och främja dess syften.

Verksamhet. Till grund för undervisningen lägges i tillämpliga delar för sjukvårdstrupperna gällande föreskrifter.

Ekonomi. Kolonnerna underhållas af Drottning Sophias förening till understöd- jande af lärens och flottans sjukvård och lyda under nämnda förenings IV område.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuk- sköterskebyråer.

I. Stockholm, Tunnelgatan 25. R. t. 68 98. S. t. 82 11. Telegramadress: Sköterske- byrån. Föreståndarinnan träffas $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ 4 e. m.

II. Göteborg, Nedre Fogelbergsgatan 5. R. t. 6187. Föreståndarinnan träffas 11 f. m. — 1 e. m.

Telefon öppen å båda byråerna hela dygnet.

I. Sjuksköterskebyrån i Stockholm.

Ledning. En sjukvårdskommitté af minst 6, högst 9 medlemmar: fröken Sigrid Ulrich, ordf.; d:r Hedda Andersson, v. ordf.; fröken Märtha Leijonhufvud; fru Ida Geijer; d:r Th. Hellström; d:r H. Toll; frök- narna Berta Almqvist, Sally Peterson. Adjungerade medlemmar: fröken Ida Blomstedt, kassaförv.; fröken E. Brusewitz.

Föreståndarinna: fröken Sally Peterson.

Ändamål. a) *sjukvårdskommittén:* Att uppmärksamt följa förhållandena inom den praktiska sjukvården och så vidt möjligt därvid göra Förbundets principer gällande samt leda sjuksköterskebyrån;

b) *Sjuksköterskebyrån:* Att förmedla an- ställning af väl utbildade sköterskor för enskild sjukvård, sjukvårdsanstalter och distriktssjukvård på landsbygden.

Ansökan — tillträde. Inträdesansökan skall åtföljas af intyg om 1 $\frac{1}{2}$ års teo- retisk-praktisk kurs vid större utbildnings- anstalt, likarebetyg, frejdebetyg, skolbe- tyg, adress på ojäfvig person, som i öfrigt kan lämna upplysningar om sökanden. An- sökningshandlingarna prövas af arbets- utskottet.

Vid förmedling af *fast plats* erlägger *ar- betsgifvaren* en afgift motsvarande 1 % af första årets lön, vid *enskild sjukvård*, som räcker längre än ett dygn, en afgift af 1 krona. Vid enskild sjukvård betalas för tjänstgöring under 1 dag, 1 natt eller 1 dygn kr. 3, biträde vid operation kr. 3, tillfällig sjukvård: 1:sta besöket kr. 2, följande kr. 1.

Hemmens platsförmedlings konvalescentkassa för tjänarinnor.

Ändamål. Att lämna understöd åt be- höfvande medlemmar. Ledning och öfriga uppgifter, se grupp IV a.

Israelitiska Sjukhjälps- och Begrav- ningssällskapet.

Ledning. Styrelse: ing. O. Hirsch, ordf.; herr Joseph Nachmannson, kassaförv.; herr

H. Elliot, sekr.; fruarna P. Lichtenstein, E. Wickert och A. Bonnier, kvinnliga före- ståndare, samt herr Abr. Nachmannson och D. Simon, manliga föreståndare.

Läkare: d:r A. W. Lundin, G. Lamm och Gunnar Didrikson.

Ändamål. Att besöka samt, om så er- fordras, vårda och understödja sjuka per- soner af israelitisk trosbekännelse i Stock- holm eller dess närmaste grannskap; och att då person af israelitisk trosbekännelse, som är bosatt eller vistas inom Stockholms mosaiska församlings område, aflidit, ombesörja begravningen samt utöfva de vid så- dant tillfälle öfliga religiösa bruk.

Tillträde. Hvarje välfreddad medlem af Stockholms mosaiska församling som upp- nått 18 års ålder kan af styrelsen antagas till medlem af sällskapet. Medlem erlägger en årsavgift af 5 kronor eller för en gång kr. 100:—.

Verksamheten. Medlem skall infinna sig till de förrättningar, hvartill han af tjänstgörande föreståndaren kallas; vid förfall skall därom göras anmälan. Med- lem som uppnått 55 års ålder kan, då han så önskar, frikallas från tjänstgöring, om han skriftligen till styrelsen anmäler denna sin åstundan.

År 1909 utdelades såsom sjuk- och be- gravningshjälps samt till landtvistelse kr. 7,273:24.

Fonder 31 dec. 1909 kr. 94,816:—.

Gymnastik och massagebehand- ling.

Doktor J. Arvedsons Sjukgymnastiska Institut, Strömsborg. Efter 15 sept. 1911. Odengatan 1. R. t. 389. S. t. 563.

Ledning. Föreståndare: doktor J. Ar- vedson, träffas 3—4 e. m.

Verksamhet. Medellösa patienter erhålla kostnadsfri behandling. Rotemansintyg om medellöshet bör medföras. Under 1909 behandlades vid institutet 534 patienter. Angående utbildning af elever se denna in- stitution grupp X a.

Undersökning män, onsd. och fred. 12,30 e. m. Efter 15 sept. samma dagar 1,30 e. m.

Kungl. Gymnastiska Centralinstitu- tet, Stockholm, Hamngatan 19. R. t. förest. 1870; lärare och elever 3635.

Ledning och utbildning af elever se den- na institution grupp X a.

Medellösa patienter erhålla kostnadsfri behandling, (med stöd af rotemansintyg om medellöshet) fr. 15 sept. till 25 maj: män 1—3 e. m.; kvinnor 8—10 f. m. alla hvar-

dagar. Under 1909 behandlades vid institutet 762 patienter.

Gymnastisk-Ortopediska Institutet. Brunkebergstorg 13 II. R. t. 3981. S. t. 4486.

Ledning. En direktion: professor J. V. Berg, ordf.; f. d. kanslirådet W. B. Beskow; bankdirektör J. G. Moll; registrator G. W. Smerling; professor K. G. F. Lennmalm.

Föreståndare: professor A. G. Wide.

Ändamål. Medicinsk och ortopedisk gymnastik, massage, elektricitet, ortopediska apparater och bandager.

Verksamhet. Medellösa erhålla med stöd af rotemansintyg kostnadsfri behandling måndagar och torsdagar 8,30 f. m. året om. Gymnastikafdeln. hålles öppen från 1 sept.—31 maj. Behandlingstid för herrar 7—9 f. m. och 2—4 e. m.; för damer och barn 10,30 f. m.—12,30 e. m. och 2—4 e. m. Gymnastikafgift för äldre kr. 140:— per månad; för barn och skolorndom kr. 30.

Obemedlade erhålla ortopediska bandager och apparater fritt eller till nedsatt afgift, om ansökan därom göres hos professor Wide, och bör rotemansintyg om medellöshet medhafvas.

Undervisningskurser gifvas under vårterminen för medicine studerande.

Ekonomi. Statsanslag kr. 8,000:—, Fonden för ortopediska bandager å obemedlade utgjorde 31 dec. 1910 kr. 18,933:48.

Under 1909 behandlades vid institutet 603 patienter.

Gymnastisk-Ortopedisk poliklinik för obemedlade, Sturegatan 62. R. t. 70 25. S. t. 83 01.

Onsdagar 5,30—6,30 e. m. Doktor Patrik Haglund.

Doktor Kleens Institut. Mästersamuelsgatan 37. R. t. 5887.

Ledning. Fil. och med. doktor E. A. G. Kleen, Saltsjöbaden.

Kostnadsfri behandling för män och kvinnor (med stöd af rotemansintyg om medellöshet) hvardagar 11 f. m.—12,30 e. m. Utbildning af elever se Grupp X a.

Doktor A. Kjellbergs Sjukgymnastiska Institut. Mästersamuelsgatan 70. R. t. 6167. S. t. 667.

Ledning. Doktor A. Kjellberg, träffas 11 f. m.—12 m.

Medellösa erhålla (med stöd af rotemansintyg om medellöshet) kostnadsfri behandling alla hvardagar utom lördagar 11,30 f. m.—2,30 e. m.

Under 1909 behandlades vid institutet 1,175 patienter. Angående utbildning af elever se denna institution Grupp X a.

Diverse.

Skyddsföreningen för sinnessjuka.

Ledning. Styrelse: generaldirektör K. Linroth, ordf.; kamrer Frit. Nordberg, kassaförv.; notarie M. Forsman, sekr.

Ändamål. Att verksamt understödja sinnessjuka och från sinnessjukdom tillfrisknande personer.

Verksamheten. Föreningen verkar dels genom att till allmänheten söka sprida kännedom om nödvändigheten för sinnessjuka, att för deras snara återställande till hälsan, erhålla tidig och lämplig hemvård under tillsyn af läkare, eller tidig hospitalvård, — äfvensom om de tillfrisknandes behof af ömsint och människovänlig behandling till dess deras sinnesshälsa blir fullt stadgad;

dels och genom att taga behöfvande sinnessjuka eller konvalescenter i sitt särskilda hägn, med goda råd handleda och med till buds stående medel bispringa dem, vare sig under sjukdomen eller vid början af och under tillfrisknandet, till dess de kunna återgå till nyttig och pålitlig verksamhet, hvar och en i sitt kall.

Föreningens penningbidrag öfverlämnas hufvudsakligen till öfverläkarna vid hospitalen, för att vid patienters utskrifning tilldelas dem, som däraf äro i behof.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 42,803:29. Inkomster 1909 kr. 2,336:30. Utgifter 1909 kr. 2,270:10. Tillgångar vid årets slut kr. 42,869:49.

Föreningens ledamöter utgöres af: hedersledamöter, arbetande ledamöter och betalande ledamöter, som erlagga en årsavgift af kr. 3:—.

Stockholms Stads Upplysnings- och Understödsbyråer för tuberkulossjuka.

För de södra stadsdelarna: Svartensg. 14. R. t. 7554. S. t. 309 29. Föreståndare: doktor C. Sundell. För de norra stadsdelarna: Handverkareg. 23 e. R. t. 130 76. S. t. 226 24. Föreståndare: doktor A. von Rosen.

Mottagningstid: tisdag och fredag 9—10 f. m., måndag och torsdag 6—7 e. m.

Ledning. Byråerna stå under Stockholms stads hälsovårdsnämnds förvaltning, närmaste tillsyn öfver verksamheten utövas af förste stadsläkaren. Understöden bestämmas af ett förtroenderåd, bestående af byråernas föreståndare jämte 2 personer, af hvilka hälsovårdsnämnden utser en och fattigvårdsnämnden en. Ledamöter: fattigvårdsinspektören A. Lindblom; fröken Laura Netzel; doktor C. Sundell och doktor A. von Rosen.

Ändamål. Att åt lungsjuka meddela råd och upplysningar för sjukdomens bekäm-

pande samt förhindrande af smittans spridande, samt lämna understöd åt meddelösa eller mindre bemedlade sjuka.

Verksamheten. A mottagningstid bör patient infinna sig för undersökning, medhafvande: 1) rotamansintyg utvisande att han är medellös samt har hemortsrätt i Stockholm, samt 2) remiss från läkare. Byråns läkare — som tillika är dess föreståndare — lämnar kostnadsfri vård, om så anses lämpligt, i hvilket fall äfven den i byråns tjänst anställda sjuksköterskan besöker hemmet och ger anvisningar och råd i hygieniskt afseende, tillser, att bostaden hålles väl vädrad, att den sjuke ej delar bädd med annan o. s. v., samt uppmanar familjens samtliga medlemmar att komma till byrån för undersökning, hvarigenom ofta sjukdomsfall i tidigt stadium påträffas och kunna upptagas till framgångsrik behandling. Bad, spottkopp, tandborste etc. gifvas samt, om behöfligt, understöd i form af mjölk, kött och margarin, ved, kläder, landsvistelse, i enstaka fall hyreshjälp för att kunna aflägsna inneboende o. s. v. I de fall, då vård i hemmet ej är tillräcklig eller lämplig, utfärdar läkaren intyg för intagande å lungotsanatorier, sjukhus eller kustsanatorium för vård af skrofulösa barn. Understöd får ej lämnas åt sjuk, som ej äger hemortsrätt i Stockholm.

Strandbergska läkareinrättningen för fattiga ståndspersoner.

Ledning, ändamål, ansökan — tillträde och ekonomi, se grupp V b.

Verksamheten omfattar förutom fri läkarevård m. m. utdelande af understöd åt obemedlade sjuka. 1910 utdelades understöd i olika former åt omkring 160 personer.

Svenska Föreningen Röda Korset, Stockholm.

Denna utgöres af tre särskilda föreningar, Röda Korsets Förening för frivillig sjukvård i krig, Röda Korsets Kvinnoförening och Föreningen Röda Korsets Sjuksköterskehem.

Ledning. En gemensam öfverstyrelse, i hvilken hvarje föreningsstyrelse utser en ledamot och en suppleant, K. M:t på gjord framställning utser tre, däraf en tillhörande armén, en flottan och en läkarekåren; två ledamöter och två suppleanter väljas af öfverstyrelsen. Ordf. i föreningen för frivillig sjukvård i krig är själfskrifven ordf. i öfverstyrelsen.

Öfverstyrelsens ledamöter: H. K. H. Prins Carl, ordf.; generaldirektör E. M. Edholm; justitierådet H. G. Westring; amiralinna L. Dyrssen; generalkonsul E. Fränckel; öfverstelöjtnant C. T. G. Ru-

denschöld; grefve C. A. Wachtmeister; professor J. Åkerman; doktor B. Fristedt. Sekr.: intendent A. F. Hultkrantz. Kassaförv.: doktor I. Dahlheim.

Ändamål. Att väcka ökad insikt om den frivilliga sjukvårdens i krig humanitära, internationella och fosterländska betydelse samt att vidtaga åtgärder för att Röda Korset vid sidan af det militära sanitetsväsendet skall kunna utöfva sin verksamhet till hjälp åt sjuka och sårade i krig.

Ansökan — tillträde. Hvarje svensk man eller kvinna, som anmäler sig till inträde skall därvid låta anteckna sig som medlem af en eller flera af de tre föreningarna, hvilka själfva uppbära sina årsavgifter, utse styrelse och bilda lokalföreningar.

Ekonomi. Af statsanslag å 10,000 kr. till Röda Korset har till öfverstyrelsens administrationskostnader afsatts 2,000 kr. Tillgångar den 31 december 1909 kronor 45,481:60.

Röda Korsets Förening för frivillig sjukvård i krig. Adress: Kungl. Arméförvaltningen.

Ledning. H. K. H. Prins Carl, ordf.; ledamöter: generaldirektör E. M. Edholm; läfmedikus C. Flensburg; doktor B. Fristedt; professor E. G. Müller; doktor J. Hammar; öfverstelöjtnant T. G. Nyström; öfverste I. Virgin.

Sekr. och kassaförv.: intendent C. M. Wikland.

Ändamål. Att anordna sjukhus vid mobilisering i sex af Kungl. Maj:t utsedda infanterikaserner, utrusta Röda Korsets lasarettsfartyg, organisera Röda Korsets sjuksköterskegrupper samt anskaffa sjukvårdsutrustning för landstormen.

Ansökan — tillträde. Se föreg. Årsavgift 3 kr.; för medlem tillhörande mer än en af Röda Korsets föreningar minst 1 kr.; ständigt medlem 50 kr.

Verksamhet. Förutom den verksamhet som framgår af ändamålet utgifves »Tidskrift för frivillig sjukvård i krig».

Tre lokalafdelningar finnas nämligen i Malmö, Falun och Sollefteå. Föreningen i Malmö ansvarar för lasarettsfartygets utrustande, de öfriga två för de planlagda Röda Korssjukhusen å respektive orter.

Ekonomi. Tillgångar den 31 dec. 1909 kr. 16,701:20.

Röda Korsets Kvinnoförening, Stockholm 5. S. t. 221 16. (Kassaförv.)

Ledning. En centralstyrelse af 12 medlemmar; amiralinnan Lizinka Dyrssen, ordf.; fru Eva Upmark, v. ordf.; fröken Agnes Fröman, kassa- och förrådsförv.; fröken Sigröd Lowisin, förrådsförv.; generalskan Lotten Abelin; fröken Eva von

Baumgarten; grefvinnan Hilda Hamilton; fru Märta von Heijne; öfverstinnan Hedda Munthe; fru Elise Odelberg, friherrinnan Ebba Rudbeck; fru Julia Svedelius; fru Anna von Sydow, bitr. förrådsförr.; sekr.: fröken Estrid Rodhe.

Ändamål. Att ansöka och förfärdiga lämplig utredning för den frivilliga sjukvården och deponera af dessa förråd på af öfverstyrelsen anvisade platser samt verka för bildande af lokala kvinnoföreningar af Röda Korset.

Ansökan — tillträde. Inträdesanmälan kan ske till Röda Korsets kvinnoförening, Stockholm 5.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 10,089:45. Inkomster 1909 kr. 5,311:61. Utgifter 1909 kr. 4,663:45. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 12,072:27. Ständig medlem erlägger en gång för alla kr. 25, aktiva och passiva medlemmar årligen kr. 2. Styrelsen äger att utfärda kollektivlistor eller på annat sätt insamla penningar.

Röda Korsets sjukhem se Grupp V b och Röda Korsets sjuksköterskehjem se Grupp X a.

Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos, Mästersamuelsg. 17. R. t. 92 91. S. t. 183 09. Expeditionstid: 11 f. m.—3 e. m.

Ledning. Styrelse: f. d. öfverståthållaren, friherre Gust. Tamm, ordf.; förste bofmarskalken O. Printzsköld, vice ordf.; med. doktor B. Buhre, sekr.; civilingenjören Per Nordenfelt, skattmästare; fru Marie-Louise Berg, f. Santesson, fru Lina Boström, f. Almqvist; disponenten William Gibson; generaldirektör Klas Linroth; riksdagsmannen L. P. Mallmin; professor O. Medin och stadsläkaren R. von Post jämte 6 suppleanter. Verkställande utskott: friherre Tamm; fru Boström; professor Medin; doktor Buhre; civilingenjör P. Nordenfelt; d:r Sture Carlsson. Styrelsens och verkst. utskottets sekr.: expeditionschefen K. A. Fryxell.

Ändamål. Att med alla till buds stående medel verka för bekämpande af tuberkulo-

sen som folksjukdom i vårt land, dels genom att främja åtgärder ägnade att förhindra sjukdomens utbredning, dels genom att anvisa och framkalla anordningar till de tuberkelsjukas ändamålsenliga vård.

Verksamhet. Man har härvid hufvudsakligen i ögonsikte tuberkulosens vanligaste och tillika i socialt hänseende farligaste form, lungsoten. Arbetet bedrivs på många olika sätt, såsom genom utgifvande af den regelbundet utkommande kvartalsskriften och af ströskriffter, genom populära föredrag, genom kurser och föreläsningar för lärare och andra, som i sin tur kunna sprida kunskap i vida kretsar, genom reseanslag åt lämpliga personer för bevistande af kongresser eller för studier i ämnet, genom stipendier till sjuksköterskors speciella utbildning för tuberkuloskampen, genom kurser för dispensärsköterskor, genom föreningens bibliotek och utställning samt genom samlande och offentliggörande af statistiskt material. Styrelsen söker äfven väcka intresse för vidtagande af kraftiga åtgärder från det allmänna sida, för lagstiftande i föreningens syfte, för upprättande af nödiga vårdanstalter o. s. v. Den har ansett nödvändigt att föregå med tillämpandet af nya för tuberkulosstriden lämpliga metoder, då det syns antagligt att därigenom möjligheterna utvecklas till sjukdomens bekämpande på ett mot våra ekonomiska förhållanden svarande sätt, och har för sådant ändamål lämnat anslag och räntefria lån till dispensärer, sommar-sanatorier, landtkolonier för patienter som ej äro i behof af fullkomlig sjukhusvård, omhändertagande i barnhem eller enskildt landthem af tuberkulösa familjers friska barn för att rädda dessa från smitta, o. s. v. Att äfven i ett arbetarehem af genomsnittstyp tuberkulosmittans öfverförande till barnen från lungsjuk fader eller moder genom noggrann hygien kan förhindras, söker Nationalföreningen ådaga-lägga genom att upprätthålla ett bostadshus i Stockholm för lungsiktiga arbetare med friska barn. Se Grupp IV d.

Grupp VI.

Andligen eller lekamligen vanlottade.

Öfversikt öfver Grupp VI a.

Grupp VI a. Hem, skydd och uppfostran åt blinda, döfstumma, lytta och vanföra

omfattar följande 10 institutioner för blinda, 7 för döfstumma och 3 för lytta och vanföra, nämligen:

Blinda:

Arbetshemmet för blinda kvinnor med 12 platser; afgift kr. 25: — pr kvartal.
De blindas förening med

Handverksskolan för blinda kvinnor med 15 platser; afgiftsfri.

Drottning Sofias stiftelse med omkring 90 platser; kr. 300: — å 400: — pr år.

Föreningen för Arbetshemmet för blinda; omkring 23 personer sysselsätts.

» »De blindas vänner» (Ålderdomshem för blinda kvinnor) med 20 platser; kr. 75: — å 300: — pr år.

Föreningen för Blindskrift.

» » Blindas Vål.

Kungl. Handverksskolan för Blinda med omkring 50 elever; kostnad för bo-
stad omkring kr. 250: —.

Kungl. Institutet och Förskolan för blinda.

Fröken Anna Wikströms Arbetsskola för blinda med 23 platser; afgiftsfritt.

Döfstumma:

De Döfstummas Kvinnoförening i Stockholm.

Döfstumföreningen i Stockholm.

Frälsningsarméns Döfstumverksamhet.

Föreningen till förmån för Stockholms Döfstumhem med å hemmet 8 platser.

Hjorteds Institut för döfstumma och sinnesslöa.

Manilla Döfstumskola med plats för 120 elever; kr. 150: — pr år.

Tysta skolan med plats för omkring 30 elever; fritt eller omkring 400 kr. pr år.

Lytta och vanföra:

Eugeniahemmet med plats för omkring 190 pensionärer; fritt eller viss afgift.

Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra med plats för omkring 22 pen-
sionärer; kr. 15: — pr månad.

Svenska Vanförestaltnernas Centralkommitté.

Ekonomiska uppgifter hafva erhållits angående 18 af under denna grupp upp-
tagna institutioner, och utgöra sammanlagda inkomster kr. 853,957: 14, utgifter kr.
731,588: 85 och tillgångar öfver skulderna ^{31/12} 1909 kr. 5,115,624: 48. Donatio-
ner och fonderadt kapital hafva angifvits för 8 institutioner med tillsammans kr.
1,948,360: 17 och stats- eller kommunalt anslag för 7 med kr. 254,361: 26.

